

ΚΑΡΔΙΕΣ ΑΠΟ ΛΑΧΤΑΡΕΣ ΚΑΙ ΑΠΟ ΜΙΣΗ

Πρώτη καρδιά.

Τὰ δυνατά σου χέρια τᾶξια, τὰ κοσμικά,
 Χάρισμα πιδ μεγάλο κι ἀπ' τὰ φτερά.
 Τὰ δυνατά σου χέρια δὲ σέβνουν ἀπαλλὰ
 Τὸν ἦχο ἀπὸ τῆς ἀρπας τῆ μουσικῆ καρδιά,
 Τὰ δυνατά σου χέρια λουλούδια δὲν κρατοῦν
 Κι ὀλόγινα στὸ ἀτλάζι τὰ ξόμπλια δὲν κεντοῦν,
 Τὰ δυνατά σου χέρια ἐκεῖ ποῦ θὰ σταθοῦν,
 Σὰ φυλαχτὰ φυλάεινε, σὺν ἄρματα βοηθοῦν,
 Καὶ ξέρονε καὶ ὑφαίνουν τὸ γνέμα τοῦ ἀργαλιοῦ
 Ποῦ θάλαφροσκεπάση τῆ γύμνια τοῦ κορμιοῦ,
 Κ' ὕστερα τὸ λευκαίνουν στὴν ἄκρη ἐνὸς γιαιλοῦ
 Μὲ τὴ χαρὰ τοῦ ἴλιου καὶ μὲ τοῦ τραγουδιοῦ.
 Τὰ χέρια σου ζωσμένα γύρω σὲ μιὰ καρδιά.
 Τῆς γίνονται σκουτάρια καὶ θώρακας αὐτά,
 Τὰ χέρια σου, τὴν ὥρα τοῦ θαλασσοχαμοῦ
 Γίνονται δυὸ δελφίνια χρυσὰ τοῦ λυτρωμοῦ.
 Τὰ χέρια σου κανίσκια βαστοῦν παρηγοριάς.
 Μὲ αὐτὰ στηρίζεις, δίνεις, ὑψώνεις, εὐλογᾶς.
 Μ' αὐτὰ τὰ χέρια μοῦ ἦρθες μοιράζοντας ἐδῶ
 Τὸ διάφανο νεράκι καὶ τὸ ξανθὸ ψωμί.
 Κι ἀπ' τὸν ἀφρὸ μιᾶς λίμνης γαλήνιας καρπερῆς
 Πῆξατε τᾶσπρο ἀλάτι γιὰ μένα, ὦ χέρια, ἐσεῖς !
 Κ' ἐκόψατε γιὰ μένα τοὺς ὄρμους καρπούς,
 Καὶ φώτιζέ σας γέλοιο ποῦ δὲν τὸ βάζει ὁ νοῦς.

Τὸ πῆρα τᾶσπρο ἀλάτι μοῦ τᾶδωκες Ἐδῶ
 Τὸ διάφανο νεράκι καὶ τὸ ξανθὸ ψωμί.
 Καὶ στὸ τραπέζι ἀπάνου στρωμένο εὐλογητὸ
 Τάπιθωσα καὶ σοῦ εἶπα τὸ λόγο : «Στὰ χρωστῶ !»
 Καὶ εἶταν ὁ λόγος μου ἄσπρο πουλί, πουλί ἱερὸ
 Φερμένο ἀπὸ φωλίτσα χτισμένη σὲ ναό.
 Καὶ εἶταν ὁ νοῦς, μου μαύρου πουλιοῦ τριγυρισμός,
 Τῆς νυχτερίδας ταῖρι, τοῦ κόρακα ἀδερφός.
 Γύρω σου ἐκεῖ ποῦ ὁ λόγος φτερούγιζε ἀπαλός,
 Ὅρνο καταραμένο πετοῦσε ὁ λογισμὸς
 Σὲ πεισμάτα στριμμένων, ξενύχτια ἁμαρτωλῶν,
 Καὶ ὁ ὄλα τὰ τραπέζια τῶν πονηρῶν.
 Κι ἂν μὲ ρωτοῦσεν ὅποιος γιὰ σένα ποιὰ εἶσαι ; Ἐγὼ
 Θεὸν νὰ ὑψωνόμουν ὕμνος τῆ δόξα σου νὰ εἶπῶ !

Τὸ σκεδρωμένο σπίτι κτὶ τὸ κακοχτιδτό,
 Ποῦ εἶν' ἔτοιμο νὰ πέσῃ κι ἀκόμα στέκει ὄρθό !
 Τὰ θέμελα τοῦ σκάφτει καὶ ὑγραίνει το παντοῦ
 Τὸ ἀκράταγο τὸ ρέμα κρυμμένου ποταμοῦ.
 Λάδωμα τοῦ εἶν' ὁ ἥλιος καὶ φάγοσσα ἡ βροχή,
 Καὶ γύφτοι κι ἀγιογδύτες παραφυλᾶν ἐκεῖ.
 Καὶ μέσ' στὰ μολυντήρια καὶ μέσ' στὶς ἀραχνιές
 Συντρίμματ' ἀπὸ γλάστρες κι ἀπὸ κορμιὰ πληγές.
 Κ' ἕνα παιδί ποῦ ἀρρώστια τὸ κάρφωσε κακιὰ,
 Πλανιέται πῶς ὑπάρχει καὶ παίζει καὶ γελά.
 Κ' ἕνα τυφλὸν ἀνδρόνι σὲ ἀκάθαρτο κλουβί
 Τὴ νύχτα του, καὶ μέρα καὶ νύχτα κελαῖδεϊ.
 — Στὸ σπίτι ἐδῶ τί θέλεις ; καὶ ποιὸν ἀποζητᾷς ;
 Ποῦ πᾶς μὲ τάνθισμένο κλαδί τῆς λειμονιάς ;
 Πάντα τυφλὸ τάνδονι, δὲ θὰ τοῦ γίνῃς φῶς,
 Γιὰ τᾶρρωστο παιδάκι δὲ βρῖσκεται γιαιτρός.
 Κ' οἱ γύφτοι κ' οἱ ἀγιογδύτες ποῦ θὰ σὲ ἰδοῦν ἐδῶ
 Θάρσάξουν ὅ,τι ἔχεις πῶς τίμιο κι ἀκριβό !

Ἐγὼ εἶμ' ἀπ' τὴ μεγάλη φυλὴ τοῦ νάνου, ἐγώ.
 Δὲν πιάνω οὔτ' ὅσον τόπο τὸ ψίχαλο ριχτό.
 Ἐγὼ εἶμ' ἀπ' τὴ μεγάλη φυλὴ τοῦ ἀστενικοῦ,
 Ποῦ μὲ πατάει τὸ πόδι καὶ τοῦ περιστεριοῦ.
 Ἐγὼ εἶμ' ἀπ' τὴ μεγάλη τοῦ σκοτεινοῦ φυλὴ.
 Μακρυὰ ἀπ' τοὺς ἥλιους βέγγουν ἀφάνταστοι καπμοὶ !
 Καὶ μέσα στῶν ἐντόμων τὸν κόσμόν εἶμ' ἐγὼ
 Τὸ πλάσμα ποῦ ταιριάζω παρὰταίρο λαό.
 Καὶ μὲ τὴν ἴδια κρύφια σιγὴ καὶ ἀφροντισιά,
 Μαῦρος ἐγὼ εἶμ' ὁ σβῶλος ποῦ ἀσάλευτος βαστά,
 Χρόνια καὶ χρόνια, ὡς μέσα σὲ μητρικὴ ἀγκαλιά,
 Στάνηλαγα, στὰ κρύα, στὰκάθαρτα, στὰ ὑγρά.
 Κ' ἐγὼ εἶμαι καὶ ἡ νυφούλα τοῦ ἥλιου ἡ φτερωτὴ
 Ποῦ τὰσπρολούλουδο ἄμα μὲ ἰδῆ, θὰ λιγωθῆ.
 Καὶ εἶμαι τοῦ κήπου ἡ χάρη, τῆς αὔρας ἡ χαρά.
 Νεράϊδα ἀπὸ δροσούλα κι ἀπὸ φτερά.
 Καὶ μέσα στὴν αἰώνια τῶν ὄλων ἀλλαγὴ
 Μαζί καὶ ἡ κάμπια ἐγὼ εἶμαι, κ' ἐγὼ εἶμαι καὶ ἡ ψυχὴ.

Χωρὶς κανένα ἀγῶνα, κανένα σκοῦσμα, ὀϊμέ !
 Πλέκεται κάποιο δράμα μέσ' στὴν ψυχὴ μου ἐμέ.
 Τὰ δυνατὰ σου χέρια γιὰ ζῶνῃ μου περνας.
 Τᾶζωστογ ἄπλωμα εἶμοι μιᾶς γοτερῆς νυχτιᾶς.
 Τοῦ δέγτρου ἐγὼ δὲν εἶμαι τοῦ πράσινου ὁ κορμός.
 Εἶμαι τοῦ δόλου ἡ γλίστρα, τοῦ πονηροῦ ὁ ἀχνός.

Τὰ δυνατὰ σου χέρια χέρια δὲν εἶχα ἐγὼ
Νάπλωσω, νὰ τὰ σφίξω, καὶ νὰ τάρματωθῶ.

Καὶ μήτε νὰ τὰ σπρώξω χέρια εἶχα καὶ νὰ εἰπῶ :
«Μακριά ! τὸν τόπο ποῦ ἦρθες τὸν τρώει θανατικό !»

Καὶ βολετὸ δὲν ἦταν ἀγνὰ νὰ εἰπῆ σ' ἐσὲ
Μηδὲ τὸ στόμα τὸ Ὅχι, μηδὲ ἡ καρδιά τὸ Ναί.

Τὸ στόμα μου τὸ ἀνοίγει τοῦ τραγουδιοῦ ἡ πνοὴ
Πρὸς τὴν ὠραίαν ἀλήθεια, πρὸς τὴν ὠραία ζωὴ,

Κι ὄντας μοῦ λείπει ἡ θεία τοῦ τραγουδιοῦ πνοή,
Τῆς σιωπῆς ἡ κρύα ταφόπετρα μὲ κλεῖ,

Κι ὄντας δειλὰ στὸν κόσμον κι ἀνήμπορος βρεθῶ,
Τολμῶ μ' ἐδένα, ἀπάτη ψέμα, μ' ἐσὲ μπορῶ !

Κ' ἐσὺ ποῦ δὲ φοβᾶσαι στὸ πέλαο τῆς ζωῆς
Τὴ λύσσα τοῦ κυμάτου καὶ τῆς ἀνεμικῆς,

Καλοκυβερνημένο γερὸ καράδι, Ἐσύ,
Προδότες μπότες εἶναι κι ἀπάντεχοι πνιμοί !

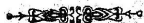
Κ' ἐσύ, μεστὴ ἀπὸ πίστην καὶ ὑγείαν καὶ χαρὰ,
Ἀνίδεν καὶ ὠραία καὶ ἀπλὴ σὰν τὰ παιδιὰ,

Τὰ χρόνια μου τὰ πῆρες γιὰ νιάτα, ὦ συφορὰ !
Καὶ τὸ σπαρτάρισμα μου τὸ πῆρες γιὰ καρδιά !

Ὅμιε φωτολουσμένο τοῦ γάμου δειλιγὸ !
Παντρεύεται ἡ παρθένα καὶ παίρνει ἓνα στοιχειό !

.....
Στις 19 τοῦ Ἀλωνάρη τοῦ 1902.

Κωστῆς Παλαμᾶς

Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

Μέσα στὴν ἀπογοητευτικὴ αὐτὴ κατάστασιν τὴν ὁποίαν προείδαμε γιὰ τὴν αὐτοκαλούμενη διεθνῆ βασιλικὴν ἐκθεσιν τῶν Ἀθηνῶν, ὁ πολὺς κόσμος παραζαλισμένος φαίνεται ἀπὸ τὴν ἀποτυχίαν καὶ τὸ παιχνίδι ποῦ παίχθηκε εἰς βάρος του, δὲν κατῴρθωσεν ν' ἀντιληφθῆ καὶ νὰ σπουδάσῃ τὴν μόνην ἀξίαν λόγου καλλιτεχνικὴν ἐκθεσιν ποῦ μέχρι σήμερον εἶχαμε εἰς τὰς Ἀθήνας. Προέρχεται ἄραγε καὶ τοῦτο ἀπὸ τὴν ἀδυναμίαν τῶν ψυχικῶν ἀρετῶν τοῦ νεωτέρου Ἑλλήνου, ἢ μία ἀτυχῆς σύμπτωσις ἀπεμάκρυνε τὴν μοναδικὴν ἐπιτυχίαν εἰς καλλιτεχνικά ἔργα, ἀπὸ τὰ μάτια καὶ τὰς ψυχὰς τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων; Καὶ ἂν ἀκόμη ἔργα ὅπως ἡ Τεραμόλλα, τοῦ Ἰσπανοῦ Ράουριχ καὶ ὅπως τὸ περίφημον ἵπποδρόμιον τοῦ Ὀλλανδοῦ Φράνς Βάν Λεμπούτεν, καὶ τόσα ἄλλα καλλιτεχνήματα ἔπρεπε νὰ διδάξουν τοὺς νεωτέρους Ἑλληνας ὅτι τὰ ἔργα εἴτε καλλιτεχνικά εἶνε, εἴτε καὶ ἀπλῶς ἔργα σκέψεως, πρέπει νὰ εἶνε κατὰ τὸ ἐφικτὸν τέλεια.